ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ — ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΕΤΗΣΙΑ Δρ. 720, ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 360 — ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΕΤΗΣΙΑ, ΕΞΑΜΗΝΟΣ — ΑΜΕΡΙΚΗΣ: ΕΤΗΣΙΑ, ΕΞΑΜΗΝΟΣ

ΤΡΙΤΗ 25 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1939

ΑΘΗΝΑΙ ΕΤΟΣ ΙΗ' — ΑΡΙΘ. 6038 | ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Δ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΥΡΙΩΤΗΣ | ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΕΔΟΥΑΡΔΟΥ ΛΩ ΑΡΙΘ. 3 | Τηλ. 30-221 — 30-222 | ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΔΡ. 2

Η ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Εις το γεύμα, το οποίον του παρέθεσαν οι Έλληνες τεχνικοί, την εσπέραν του παρελθόντος Σαββάτου, ο κ. πρωθυπουργός εξεφώνησεν ένα βαρυσήμαντον από πάσης απόψεως λόγον, τον οποίον νομίζομεν ότι έχομεν υποχρέωσιν να σχολιάσωμεν, και λόγω χρονολογικής προτεραιότητος, προ του επίσης εξαιρετικού λόγου τον οποίον εξεφώνησε χθες εις Καλάμας. Αλλ' επειδή εις τα εσωτερικά έργα της κυβερνήσεως και τας προσπαθείας της προς οικονομικήν ανασύνταξιν της χώρας θα μας δοθή η ευκαιρία να επανέλθωμεν, θα περιορισθώμεν ήδη εις τα σημεία του λόγου του κ. πρωθυπουργού τα αναφερόμενα εις την εξωτερικήν κατάστασιν, την εξωτερικήν θέσιν της χώρας και ιδίως εις τα τελευταία γεγονότα.

Ως λαμπρόν εχαρακτήρισεν ο κ. Μεταξάς το θέαμα, το οποίον παρέσχεν η Ελλάς κατά τας ημέρας της κρίσεως και το περιέγραψεν ως εξής: «Μεγάλη, ισχυρά, πάνοπλος και υπερήφανος, με το κεφάλι όρθιο, εβάδιζε μέσα εις τον ζόφον, τον οποίον επεράσαμεν, περιστοιχισμένη από τα εκατομμύρια των παιδιών της, τα οποία με τα μάτια προσηλωμένα επάνω της, σιωπηλοί, είχον πάρη εν τούτοις την φοβεράν απόφασιν να μην αφήσουν ποτέ να πάθη τίποτε η ακεραιότης και η τιμή της μεγάλης μητέρας των, να θυσιάσουν τα πάντα όχι μονάχα την ζωήν των, αλλ' ακόμη και την υπόστασιν αυτού του τόπου. Ήτανε βέβαια, θαυμάσιον πράγμα το θέαμα του ελληνικού λαού, το οποίον δεν ενθυμούμαι να το παρουσίασε ποτέ και να το παρουσίασε τόσον σφιχτά-σφιχτά ηνωμένος, αφωσιωμένος εις τον Βασιλέα του, πειθαρχών απολύτως και γεμάτος εμπιστοσύνην προς την κυβέρνησίν του. Χωρίς υστερικάς κραυγάς, χωρίς διαδηλώσεις, εξηκολούθησε τα έργα του τα ειρηνικά, ατάραχος, έτοιμος εις κάθε στιγμήν να δράξη το όπλον το οποίον ήτο εις το πλευρόν του». Το θέαμα ήτο αναμφιβόλως υπέροχον, αλλά οφείλομεν να συμπληρώσωμεν ότι εξ ίσου χαρακτηριστική είνε και η αναπαράστασίς του από τον κ. πρωθυπουργόν, ο οποίος ηθυ[illegible] ...ζωντανό, επειδή ο ίδιος το έζησε και ησθάνθη πλησίον του, και εις αυτήν την σοβαράν περίστασιν, όλον τον ελληνικόν λαόν συνηγμένον με αξιοπρέπειαν και αποφασιστικότητα. Τα φαιδρά επεισόδια, περί των οποίων ωμίλησε παραλλήλως ο κ. πρωθυπουργός, δεν ήτο φυσικά δυνατόν ούτε να κλονίσουν, ούτε να θέσουν εν αμφιβόλω την εθνικήν ενότητα.

Δεν είνε όμως ολιγώτερον ενδιαφέρουσαι αι αντιλήψεις του κ. προέδρου της κυβερνήσεως δυναμένου προφανώς να γνωρίζη και να κρίνη τα γεγονότα καλλίτερον παντός άλλου εις την Ελλάδα, εν σχέσει με την μελλοντικήν εξέλιξιν των διεθνών πραγμάτων. «Ήθελα, είπεν ο κ. πρωθυπουργός, να ημπορούσα να σας εγγυηθώ ότι πηγαίνομεν προς βεβαίαν ειρήνην. Δεν ημπορώ να σας το εγγυηθώ, διότι είνε αδύνατον να εγγυηθή κανείς αυτά τα πράγματα. Εκείνο όμως διά το οποίον ημπορώ να σας βεβαιώσω είνε ότι πολλαί ενδείξεις υπάρχουν ότι πηγαίνομεν προς προσεχές ειρηνικόν μέλλον. Δεν ημπορεί κανείς να υποθέση πλέον ότι τα πρώτα ειρηνικά βήματα, τα τόσον δειλά ακόμη, είνε δυνατόν να τα επακολουθήσουν πολεμικά ελατήρια. Αυτά που ελπίζω, αν μου ζητήσετε να σας το αποδείξω, θα σας είπω ότι δεν είμαι εις θέσιν να σας το αποδείξω· θα σας είπω μόνον ότι είνε το ένστικτόν μου ότι τα διαισθάνομαι και επειδή το ένστικτόν μου πολλές φορές δεν με εγέλασεν ελπίζω και εύχομαι εις τον Θεόν να μη με γελάση ούτε τώρα».

Την γνώμην ή μάλλον την βεβαίωσιν αυτήν, τρέφων πλήρη εμπιστοσύνην εις την ασφάλειαν του ενστίκτου, την ακριβή στάθμισιν των υπαρχόντων στοιχείων και την ακρίβειαν των προβλέψεων του κ. Μεταξά, ο ελληνικός λαός την εδέχθη με την μεγαλειτέραν ικανοποίησιν και χαράν. Διότι, όπως και η κυβέρνησίς του, έτσι και ο ελληνικός λαός είνε βαθύτατα φιλειρηνικός. Και εκείνο που επιθυμεί είνε να δυνηθή να συνεχίση την μεγάλην αναδιοργανωτικήν προσπάθειαν, εις την οποίαν τον οδηγεί η κυβέρνησις της 4ης Αυγούστου. Χωρίς εννοείται ο πόθος αυτός να τον εμποδίζη από του να είνε έτοιμος ανά πάσαν στιγμήν — καθώς ετόνισεν ο κ. πρωθυπουργός — [illegible] φέρη την ζωήν του θυσίαν υπέρ της ανεξαρτησίας και της ακεραιότητος της χώρας του.

ΤΟ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ

ΟΛΟΚΛΗΡΟΣ Ο ΛΑΟΣ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΕΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΩ ΣΥΝΑΓΕΡΜΩ ΥΠΕΔΕΧΘΗ ΜΕ ΕΝΘΟΥΣΙΩΔΕΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΝ ΑΦΙΧΘΕΝΤΑ ΠΡΟΕΔΡΟΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ κ. ΜΕΤΑΞΑΝ

ΤΑ ΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΔΡΟΜΗΝ

Τον κ. πρόεδρον της κυβερνήσεως και τα μέλη της ακολουθίας του ταξιδεύοντας προς Καλάμας, ο πληθυσμός όλων των διαμέσων πόλεων και χωρίων κατά μήκος της γραμμής υπεδέχθη και προέπεμψε με πρωτοφανή ενθουσιασμόν. Και διά τας Καλάμας δύναται μόνον να γίνη λόγος περί γενικής εξόδου του πληθυσμού της πόλεως και των περιχώρων εις προϋπάντησιν του κ. Μεταξά. Είνε φανερόν ότι τα λαϊκά αισθήματα απέναντι του καθεστώτος της 4ης Αυγούστου και προσωπικώς απέναντι του κ. Μεταξά συν τη παρόδω του χρόνου όχι μόνον δεν μειώνονται, αλλά και διαρκώς εντείνονται, ευρισκόμενα εν πλήρει αναλογία προς τας υπηρεσίας, τας οποίας η κυβέρνησις παρέσχε και παρέχει εις τον ελληνικόν λαόν. Τα εσωτερικά έργα της κυβερνήσεως προς εξασφάλισιν της υλικής του λαού ευημερίας και αι εξωτερικαί της επιτυχίαι ήτο πολύ φυσικόν να δικαιολογήσουν την μέχρι τούδε επιδειχθείσαν εμπιστοσύνην του λαού προς αυτήν, αλλά και να την καταστήσουν ακόμη μεγαλειτέραν, ακόμη θερμοτέραν και πλέον ζωηράν. Αι λαϊκαί εκδηλώσεις από Αθηνών μέχρι Καλαμών, αι συνοδεύουσαι χθες το πρωθυπουργικόν ταξείδιον μαρτυρούν αναμφισβητήτως περί αυτού.

Η ΑΝΑΧΩΡΗΣΙΣ

ΜΕΓΑΡΑ, 24 Απριλίου. 7.40 πρωινή. Πρόεδρος Κυβερνήσεως συνοδευόμενος υπό των υπουργών κ. κ. Κυριακού, Νικολαΐδη, Κάββα, Μπουρμπούλη, Παπαδήμα, Δημητράτου και Σπέντζα, του πρεσβευτού κ. Παπαδάκη, του υποδιοικητού Αγροτραπέζης κ. Αλιβιζάτου, του υπασπιστού του κ. Νόμπιλη και του τέως γενικού γραμματέως της Διοικήσεως Κρήτης κ. Ιππολύτου διεχώρησε διά αυτοκινητάμαξης περιοδείαν εις Πελοπόννησον. Εις τον σταθμόν των Αθηνών προέπεμψαν τον Πρόεδρον της Κυβερνήσεως τα μέλη του υπουργικού συμβουλίου, οι αρχηγοί των αστυνομικών σωμάτων και αι πολιτικαί αρχαί.

Πλήθος κόσμου και τμήματα της εθνικής νεολαίας προσήλθον εις ενθουσιώδεις εκδηλώσεις, χειροκροτήσαν και ζητωκραυγάσαν τον [illegible] αρχηγόν. Εις τον Ασπρόπυργον, μολονότι η αυτοκινητάμαξα δεν επρόκειτο να σταθμεύση, χωρικοί, μαθηταί και νεολαία μετά σημαιών εξητωκραύγασαν ζωηρώς τον διερχόμενον πρόεδρον. Παρόμοιαι εκδηλώσεις εγένοντο και εις Ελευσίνα, όπου πλήθος χωρικών, εργατών βιομηχανικών εργοστασίων και μαθητών μετά της εθνικής νεολαίας απεθέωσαν τον κ. πρόεδρον. Η αυτοκινητάμαξα, βραδέως βαίνουσα ερραίνετο δι' ανθέων.

Την 8.45 π. μ. η αυτοκινητάμαξα διήλθε των Μεγάρων μετά κόπου. Χιλιάδες λαού μετά σημαιών και εικόνων του Βασιλέως και του Προέδρου της Κυβερνήσεως, τμήματα Εθνικής Νεολαίας και προσκόπων απεθέωσαν τον κ. πρωθυπουργόν. Η αυτοκινητάμαξα εσταμάτησε επί πολύ διάστημα [illegible] βαίνουσα βραδύτατα [illegible] παραλλήλως [illegible] των παραθύρων της αυτοκινηταμάξης δεκάδες ωραιοτάτων ανθοδεσμών ενώ δεκάδες λεωφορείων αυτοκινήτων [illegible] δαιμονιωδώς, χωρικοί έρριπτον εις τον αέρα τους πίλους των ζητωκραυγάζοντες. Ο δήμαρχος των Μεγάρων κ. Μαυρακάκης έφιππος παρηκολούθησεν εν καλπασμώ την αυτοκινητάμαξαν μέχρις εξόδου της πόλεως. Αι αυταί εκδηλώσεις εσημειώθησαν εις το χωρίον Άγιοι Θεόδωροι υπό των κατοίκων [illegible] της αυτοκινηταμάξης. [illegible] η αυτοκινητάμαξα [illegible] το Καλαμάκι [illegible] όπου οι κάτοικοι [illegible] εις ενθουσιώδη [illegible] υπό του Προέδρου. Η αμαξοστοιχία έφθασεν εις Κόρινθον την 9ην και 45'. Εις τον σταθμόν χιλιάδες λαού [illegible] αι φάλαγγαι υπεδέχθησαν με ζητωκραυγάς τον κ. πρωθυπουργόν, τον οποίον προσεφώνησεν ο δήμαρχος και ο νομάρχης. Πλέον των πέντε χιλιάδων λαού παρέστησαν εις τον σταθμόν. Κατά την διέλευσιν εκ του σταθμού [illegible] η αμαξοστοιχία εσταθμευσε και ο κ. πρωθυπουργός εζήτησε πληροφορίας περί των [illegible] διά την επιδιόρθωσιν της διώρυγος.

Κατά την διέλευσιν εκ των σταθμών Αγίου Βασιλείου, Νεμέας και άλλων σταθμών χιλιάδες κόσμου ήσαν συγκεντρωμένοι και επευφήμουν ενθουσιωδώς τον κ. πρωθυπουργόν. Προ του Άργους και εις απόστασιν [illegible] της πόλεως είχον συγκεντρωθή 50 φορτηγά αυτοκίνητα πλήρη λαού εις δε τον σταθμόν [illegible] των 15 χιλιάδων [illegible] ενθουσιασμού [illegible].

ΕΙΣ ΑΡΓΟΣ

ΑΡΓΟΣ, 24 Απριλίου. [Του απεσταλμένου μας]. — Η πόλις του Άργους σημαιοστόλιστος απ' άκρου εις άκρον, πλημμυρισμένη από δεκάδας χιλιάδων λαού της πόλεως και της επαρχίας Αργολίδος και Ναυπλίας, παρουσίαζεν από πρωίας εορτάσιμον όψιν. Ο συναγερμός του λαού της περιφερείας ήτο πράγματι πρωτοφανής και ογκώδης. Κατά μήκος της οδού από του σιδηροδρομικού σταθμού μέχρι του χώρου όπου θα εθεμελιούτο το νέον κτίριον του Γυμνασίου ήτοι επί εν και ήμισυ χιλιόμετρον, είχον στηθή δαφνοστόλιστοι και σημαιοστόλιστοι αψίδες συνδεόμεναι με γιρλάντες εκ σμύρτων εφ' ων είχον τοποθετηθή εικόνες της Α. Μ. του Βασιλέως και της Α. Β. Υ. του Διαδόχου και του εθνικού κυβερνήτου. Εις τον σιδηροδρομικόν σταθμόν συνεκεντρώθησαν από της 10ης πρωινής αι αρχαί Ναυπλίου και Άργους, μεταξύ των οποίων ο μέραρχος της 4ης μεραρχίας κ. Στεργιόπουλος, ο διοικητής του πυροβολικού συντάγματος, ο δήμαρχος Άργους κ. Μπάμπος μετά του δημοτικού συμβουλίου, ο δήμαρχος Ναυπλίου κ. Μηναίος μετά του δημοτικού συμβουλίου Ναυπλίου, ο εισαγγελεύς εφετών, ο πρόεδρος εφετών, ο πρόεδρος πρωτοδικών, ο εισαγγελεύς πρωτοδικών, ο γενικός γραμματεύς της νομαρχίας, ο διοικητής της χωροφυλακής, τα προεδρεία των συλλόγων, σωματείων, συντεχνιών, γεωργικών συνεταιρισμών, επαγγελματιών, αναπήρων πολέμου, παλαιών πολεμιστών και πολυτέκνων. Ο νομάρχης Αργολιδοκορινθίας κ. [illegible] και ο ανώτερος διοικητής χωροφυλακής [illegible] τον αρχηγόν της κυβερνήσεως εις Κόρινθον. Η αυτοκινητάμαξα η φέρουσα τον αρχηγόν της κυβερνήσεως έφθασεν εις τον σταθμόν την 11ην πρωινήν. Τμήμα της 4ης μεραρχίας μετά της μουσικής της φρουράς απέδωκε τας τιμάς. Η εμφάνισις του κ. προέδρου εχαιρετίσθη με βροντώδεις ζητωκραυγάς. Παραλήρημα δε ενθουσιασμού κατέλαβε τα πλήθη όταν ο πρόεδρος κατήλθε του βαγονιού.

Ζήτω ο αρχηγός! [illegible] την ατμόσφαιραν ενώ ο αρχηγός επιθεωρεί τα στρατιωτικά αποσπάσματα και χαιρετά τους επισήμους και τας αρχάς. Η έξοδος του κ. πρωθυπουργού εις την κυρίαν οδόν όπως επιβή του αυτοκινήτου χαιρετίζεται με αποθεωτικάς εκδηλώσεις των χιλιάδων λαού αίτινες διασπώσαι την αστυνομικήν ζώνην περιστοιχίζουν το αυτοκίνητον του πρωθυπουργού, προβαίνουσαι εις συγκινητικάς εκδηλώσεις εφ' ων προέχει η ιαχή:

— Ζήτω ο Μπαρμπαγιάννης!

Όρθιος επί του αυτοκινήτου βραδέως προχωρούντος ο κ. πρόεδρος χαιρετά βαθύτατα συγκινημένος τα ενθουσιώντα πλήθη και μετά δεκάλεπτον ταύτην θριαμβευτικήν πορείαν η [illegible] αύτη ανθρωποθάλασσα εξεχύθη εις την πλατείαν του Αγίου Πέτρου όπου [illegible] χιλιάδες λαού [illegible] εξ ενθουσιασμού υποδέχονται αυτόν με αποθεωτικάς εκδηλώσεις μη δυναμένας να περιγραφούν. Το αυτοκίνητον του κ. προέδρου κατάμεστον ανθέων ριφθέντων από τους εξώστας, [illegible] εις τας χείρας και ο κ. πρόεδρος δακρύων εκ συγκινήσεως ικετεύει τα μαινόμενα εξ ενθουσιασμού πλήθη να επιτρέψουν την δίοδον του αυτοκινήτου του.

— [illegible] Ζήτω ο αρχηγός μας! Όλοι έτοιμοι να πεθάνωμε γιά την Ελλάδα μας! Ζήτω η Ελλάς!

Σημειούται αληθινόν πανδαιμόνιον. Άνδρες, γέροντες, παιδιά, γυναίκες, γραίαι ζητωκραυγάζουν και χειροκροτούν και κλαίουν εκ συγκινήσεως και ενθουσιασμού. Κατόπιν υπερανθρώπων προσπαθειών της αστυνομίας επετεύχθη η [illegible] του αυτοκινήτου και η άφιξις του κ. προέδρου εις τον χώρον όπου ετέθη ο θεμέλιος λίθος του νέου κτιρίου του Γυμνασίου δωρουμένου από το κληροδότημα Σπύρου [illegible] αποθανόντος εις Ατλάντα της Αμερικής. Η συμμετοχή της Εθνικής Νεολαίας Αργολίδος και Ναυπλίας εις την μεγαλειώδη υποδοχήν του κ. προέδρου [illegible] προκαλεί άπειρον χαράν εις τον κ. πρόεδρον. Μετά την θεμελίωσιν ο κ. πρόεδρος κατήλθεν υπό τους ήχους των μουσικών και τας ζητωκραυγάς του λαού και έθεσε τον θεμέλιον λίθον, μεθ' ό ο δήμαρχος Άργους κ. Μπάμπος προσεφώνησε τον κ. πρόεδρον δι' εμπνευσμένου λόγου από τον οποίον αποσπώμεν την κατωτέρω περικοπήν:

«[illegible]»

Ο κ. πρόεδρος απαντών [illegible]

[illegible] του Άργους [illegible]

[Η συνέχεια εις την 6ην σελίδα]

Ο λαός του Άργους συγκεντρωμένος εις την πλατείαν του Αγίου Πέτρου επευφημεί τον κ. πρωθυπουργόν

Το αυτοκίνητον του κ. πρωθυπουργού περικυκλούται εις το Άργος από τον λαόν, όστις τον υπεδέχθη ενθουσιωδώς

Ο κ. πρωθυπουργός χαιρετά τα πλήθη που τον επευφημούν κατά την άφιξίν του εις Άργος

ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΝ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΟΙ ΠΡΟΒΙΒΑΣΜΟΙ

Τίποτε δεν αντιστέκεται στο κύμα της προόδου. Ούτε αυτοί οι σταθμοί των πρώτων αναγκών, όπως εκείνος της πλατείας Κολοκοτρώνη, που είχαμε συνηθίσει να βλέπωμε προσκολλημένο επάνω στον τοίχο της παλαιάς Βουλής. Δεν είνε ανάγκη να επικαλεσθώ την δύναμιν του αναγνώστου γιά να του επαναφέρω τη μνήμη. Τα γεγονότα είνε πρόσφατα: Κάποια χειμωνιάτικη μέρα το καταφύγιο βρέθηκε σκεπασμένο με ξύλινα διαφράγματα. Οι διαβάται, [illegible]

[illegible]

γους τους προωρισμένους εις το αόρατο.

Η μανία της κατεδαφίσεως στρέφεται προς πάσης φύσεως καταφύγια. Ακόμη και σ' αυτά τα άσυλα, που προορίζονται να προστατεύουν από τη βροχή και τον ήλιο τα πλήθη, που περιμένουν τα συγκοινωνιακά τους μέσα. Μοναδικό φαινόμενο πρωτευούσης που δεν διαθέτει ούτ' ένα υπόστεγο. Όσα υπήρχαν τα γκρέμισαν.

[illegible]

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥΣ

ΔΙΑ ΝΑ ΕΚΤΕΛΕΣΘΟΥΝ ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΝΑΓΚΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΑΣ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ κ. ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Κατά το γεύμα το οποίον εδόθη την εσπέραν του Σαββάτου υπό των Ελλήνων τεχνικών, ο κ. πρωθυπουργός απαντών εις τας προσφωνήσεις, εξεφώνησε τον κάτωθι λόγον:

Κύριοι,

Κάποιοι με ηρώτησαν σήμερα αν είνε αλήθεια ότι απόψε το βράδυ πρόκειται να εκφωνήσω ένα βαρυσήμαντον λόγον. Είπα: Εγώ δεν ηξεύρω τίποτε· εγώ συνήθως ομιλώ με την καρδιά μου. Αν αυτό είνε βαρυσήμαντο ή όχι πού να το ηξεύρω. Ηξεύρω όμως ότι απόψε το βράδυ θα γίνη ένα πραγματικά βαρυσήμαντο γεγονός. Θα παρακαθήσω δηλαδή με εκατοντάδας περίπου αντιπροσώπους του τεχνικού κόσμου της Ελλάδος, οι οποίοι εν ονόματι του τεχνικού τούτου κόσμου θα μου εκφράσουν την εμπιστοσύνην των. Αυτό δ' αμέσως είνε πραγματικά ένα βαρυσήμαντο γεγονός.

Θα λάβω την ευκαιρίαν απόψε, όπου τέλος πάντων επέρασαν αι ημέραι αι επίπονοι, διά να μη είπω τίποτε περισσότερον, θα λάβω την ευκαιρίαν να τονίσω τόσον λαμπρόν ήτο το θέαμα της Ελλάδος κατά τας ημέρας: Μεγάλη, ισχυρά, πάνοπλος και υπερήφανος, με το κεφάλι όρθιο εβάδιζε μέσα εις τον ζόφον τον οποίον επεράσαμεν, περιστοιχισμένη από τα εκατομμύρια των παιδιών της, τα οποία με τα μάτια προσηλωμένα επάνω της, σιωπηλοί, είχον πάρει εν τούτοις την φοβεράν απόφασιν να μην αφήσουν ποτέ να πάθη τίποτε η ακεραιότης και η τιμή της μεγάλης μητέρας των, να θυσιάσουν τα πάντα όχι μονάχα την ζωήν των, αλλ' ακόμη και την υπόστασιν αυτού του τόπου. [illegible] Ήτανε βέβαια θαυμάσιον πράγμα το θέαμα του ελληνικού λαού, το οποίον δεν ενθυμούμαι να το παρουσίασε ποτέ και να το παρουσίασε τόσον σφιχτά-σφιχτά ηνωμένος, αφωσιωμένος εις τον Βασιλέα του, πειθαρχών απολύτως και γεμάτος εμπιστοσύνην προς την κυβέρνησίν του. Χωρίς υστερικάς κραυγάς, χωρίς διαδηλώσεις, εξηκολούθησε τα έργα του τα ειρηνικά, ατάραχος, έτοιμος εις κάθε στιγμήν να δράξη το όπλον του το οποίον ήτο εις το πλευρόν του.

Η ΑΥΓΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Και επειδή οφείλω να είμαι αληθινός και ειλικρινής εις όλα πρέπει να ενθυμούμεθα ότι πάντα εις τας στιγμάς της μεγάλης εντάσεως της ψυχής, εις τας στιγμάς όπου τα νεύρα έχουν φθάσει εις την υψηλοτέραν βαθμίδα της εντάσεώς των, αυτή η μεγάλη σκηνοθεσία, η μοίρα των ανθρωπίνων πραγμάτων αρέσκεται να παρεμβάλλη και φαιδρά επεισόδια διά να μαλακώνη την ψυχήν η οποία δεν είνε δυνατόν ποτέ να μένη πάντοτε διαρκώς εις το αυτό ύψος. Τα γνωρίζετε όλοι σας: Ο Όμηρος, οι μεγάλοι τραγικοί, οι οποίοι απεικονίζουν ποτέ την ζωήν των ανθρώπων, παρεμβάλλουν πάντοτε τοιαύτα επεισόδια. Ο Όμηρος την στιγμήν κατά την οποίαν οι Έλληνες έθελαν να αποφασίσουν αν θα μείνουν ή αν θα φύγουν από την Τροίαν και είχεν εγερθή αυτή η δραματικωτάτη συζήτησις μεταξύ των αρχηγών και είχεν υψωθή το ενδιαφέρον εις μέγιστον βαθμόν, παρεμβάλλει τον Θερσίτην! Ο Σαίξπηρ εις τας δραματικωτάτας σκηνάς του Ερρίκου Δ' [illegible] του Ερρίκου του Ε', όπου ο θεατής [illegible] με την προσοχήν τεταμένην να ίδη τι θα συμβή, παρεμβάλλει τον Φάλσταφ και τους [illegible] συντρόφους του. Έτσι [illegible] και τα ανθρώπινα πράγματα. Έτσι συνέβη και εις ημάς· την στιγμήν κατά την οποίαν ακλόνητος ο ελληνικός λαός ήτο όρθιος επί των επάλξεων, σιωπηλός και ατάραχος ο καθένας εις την θέσιν του από του Βασιλέως μέχρι του τελευταίου πολίτου, πέντε-έξ άνθρωποι εξώρμησαν από τα σπίτια τους νύκτα και επέδραμον εις τας οπισθίας θύρας άλλων σπιτιών και εκτύπων και εφώναζαν: Ακούτε εσείς! Ημείς είμεθα σπουδαίοι άνθρωποι, και μεγάλης σημασίας. Χωρίς εμάς δεν υπάρχει εθνική ενότης. Εμείς να σας συμβουλεύσωμεν πώς θα μπορέσετε να πάτε εμπρός! Αν θέλετε να επιστρατεύσετε χωρίς εμάς, να προτρέψωμε τον λαόν να μη παίρνη τα όπλα! Και εφώναζαν και εκτυπούσαν τας [illegible] πόρτας. Και δυστυχώς [illegible] ήσαν και πόρτες [illegible] αλλά δεν επέτυχαν ούτε να ταράξουν τους ενοίκους. Δεν ήξευραν ότι [illegible] δεν επρόκειτο να είνε [illegible] Αιφνιδίως μέσα εις [illegible] ανέτειλεν η αυγή της ασφαλείας της Ελλάδος, [illegible] ζητωκραυγαί και [illegible] σεβασμού και [illegible] της Ελλάδος [illegible] και ο ήλιος της ασφαλείας της Ελλάδος ανέτειλεν [illegible] δι' αυτούς [illegible] ζητωκραυγαί και [illegible] ώστε [illegible] να τρυπώσουν εις [illegible] βοήθειαν [illegible].

ΔΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Ήθελα να ημπορούσα να σας εγγυηθώ ότι πηγαίνομεν προς βεβαίαν ειρήνην. Δεν ημπορώ να σας το εγγυηθώ, διότι είνε αδύνατον να εγγυηθή κανείς αυτά τα πράγματα. Εκείνο όμως διά το οποίον ημπορώ να σας βεβαιώσω είνε ότι πολλαί ενδείξεις υπάρχουν ότι πηγαίνομεν προς προσεχές ειρηνικόν μέλλον. Δεν ημπορεί κανείς να υποθέση πλέον ότι τα πρώτα ειρηνικά βήματα τα τόσον δειλά ακόμη είνε δυνατόν να τα επακολουθήσουν πολεμικά ελατήρια. Αυτά που ελπίζω, αν μου ζητήσετε να σας τα αποδείξω, θα σας είπω ότι δεν είμαι εις θέσιν να σας τα αποδείξω· θα σας είπω μόνον ότι είνε το ένστικτόν μου ότι τα διαισθάνομαι και επειδή το ένστικτόν μου πολλές φορές δεν με εγέλασεν ελπίζω και εύχομαι εις τον Θεόν να μη με γελάση ούτε τώρα. Τίποτε περισσότερον δεν ημπορώ να είπω.

Εσάς, τον τεχνικόν κόσμον, σας ενδιαφέρει βέβαια ο ειρηνικός καιρός. Αλλά δεν ημπορεί να μη σας ενδιαφέρη και η πολεμική περίπτωσις, αν παρά πάσαν ελπίδα, ήθελεν επέλθη. Διότι είτε εις ειρήνην μεταβαίνομεν είτε εις πόλεμον οι τεχνικοί της Ελλάδος θα κληθήτε να προσφέρετε τας υπηρεσίας σας. Θα κληθήτε να προσφέρετε ως τοιούτοι εξ ίσου τας υπηρεσίας σας. (Ενθουσιώδεις εκδηλώσεις). Μήπως δεν συμμετέχετε εις την πολεμικήν παρασκευήν της χώρας; Μήπως δεν είνε έργον σας τα [illegible], τα οποία στεγάζουν τα σώματά μας; Μήπως δεν είνε έργον σας οι δρόμοι οι στρατιωτικοί οι οποίοι αγκαλιάζουν την Βόρειον Ελλάδα; Μήπως δεν είνε έργον σας [illegible], όχι βέβαια μεγάλης εκτάσεως, αι οποίαι γίνονται σήμερον; Μήπως δεν είνε έργον σας τα επάκτια οχυρώματα της [illegible], ιδίως τα επάκτια οχυρώματα του Σαρωνικού, εις τα [illegible]

[Η συνέχεια εις την 5ην σελίδα]

Δύο φωτογραφίαι από την πρωθυπουργικήν περιοδείαν [illegible] Η Α. Μ. ο Βασιλεύς μετά της Α. Β. Υ. [illegible] Ο κ. πρωθυπουργός [illegible]

ΦΛΟΓΕΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΕΣ

ΕΝΑΣ ΗΡΩΣ ΚΑΙ ΜΙΑ ΓΟΗΣΣΑ

Η ΘΡΥΛΙΚΗ ΕΠΟΠΟΙΪΑ ΤΟΥ ΛΟΡΔΟΥ ΝΕΛΣΩΝΟΣ

187

Ήθελε να δώση στον Μπλάκγουντ τα δυό γράμματα που είχε γράψη στην Έμμα και στην Οράτια. Τόσο, λοιπόν, ήταν βέβαιος πως δεν μπορούσε να τα στείλη ο ίδιος. Έμεινε λίγο διστακτικός και έπειτα, σαν να άλλαξε γνώμη, έδωκε μόνο το γράμμα προς την Οράτια.

— Σ' αυτό εδώ θα ήθελα κάτι να προσθέσω ακόμη, είπε· και άφησε πάλι το γράμμα προς την Έμμα επάνω στο τραπέζι.

Έμεινε πάλι μόνος. Ακούμπησε την αγκώνα του επάνω στο τραπέζι και έγειρε το μέτωπό του στο χέρι του. Μέσα στη σιγή της καμπίνας ακούονταν καθαρώτερα οι μύριοι ήχοι και κρότοι του [illegible] ο οποίος επικρατούσε στο καράβι. Ο μακρινός αντίλαλος φωνών, το τρίξιμο των καταρτιών και των σχοινιών, τα σφυρίγματα των υπαξιωματικών, το ρυθμικό περπάτημα του αξιωματικού της φυλακής, το γύρισμα του τροχού του πηδαλίου, το ελαφρό φλοίσβισμα των νερών στα πλευρά και στον αύλακα του σκάφους. Ο Νέλσων εφαινόταν παραδομένος σε σκέψεις που τον έφερναν μακρυά. Δυό μορφές αγαπημένες επέβαλλαν μπροστά στα μάτια της ψυχής του, δυό υπάρξεις που γι' αυτόν ήσαν το μόνο νόημα της ζωής: Η Έμμα και η Οράτια. Ποτέ δεν είχεν αισθανθή τόσο έντονα τους μυστηριώδεις δεσμούς που τον συνέδεαν με αυτή τη γυναίκα κ' εκείνο το κοριτσάκι. Τίποτε άλλο δεν τον εκρατούσε σ' αυτό τον κόσμο. Το βασανισμένο του κορμί ήταν νικημένο από την αρρώστεια. Όπου νά 'ναι, θα έγερνε και το άλλο του μάτι. Ο Βασιλεύς του τον είχε προσβάλη και οι άνθρωποι που εκπροσωπούσαν την [illegible] ιεραρχία του έθνους του είχαν [illegible].

Οι νίκες που είχε [illegible] δεν του είχαν δώση εκείνο που επεθυμούσε — ή μάλλον η δόξα που είχε κατακτήση τι νόημα είχε; [illegible] ο κόσμος, ο καλός κόσμος, δεν είχε δεχθή την Έμμα του. [illegible] «Κληροδοτώ την Έμμα στο βασιλέα και στην πατρίδα μου» [illegible]

[illegible]

σε λίγο όλα τα καράβια [illegible] το παλιό, το απλό, το γνώριμο και ηρωικό τραγούδι των Άγγλων ναυτών:

«Τα καράβια μας είνε από καρδιά δρυός. Οι άνδρες μας είνε από καρδιά δρυός, θα πολεμήσωμε και θα νικήσωμε [illegible]»

Ο Νέλσων ανέβηκε στο [illegible]. Από τη γέφυρα του κυβερνήτου έβλεπε τώρα πιό παραστατικό το πανόραμα της ναυμαχίας — τα σαράντα τόσα καράβια του εχθρού που έπλεαν, το ένα πίσω από το άλλο, σε μιά γραμμή μήκους πέντε περίπου μιλλίων και τις δυό στήλες των αγγλικών καραβιών με τον [illegible] και το Κόλλινγκγουντ επί κεφαλής που επροχωρούσαν καθένας εναντίον των. [illegible] με τον άνεμο που έπνεε σε δυό ώρες θα έπεφταν επάνω τους. [illegible]

— Τι λέτε, Μπλάκγουντ; ερώτησε ο Νέλσων τον [illegible] της μοίρας των φρεγατών.

— Είνε βέβαια η νίκη, μυλόρδε, αποκρίθηκεν ο άλλος χωρίς κανένα δισταγμό.

— Και τι εννοείτε όταν λέγετε νίκη; εξακολούθησε ο Νέλσων, σαν αφηρημένος, με το βλέμμα βυθισμένο προς την εχθρική παράταξι.

— [illegible]

[illegible]